

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

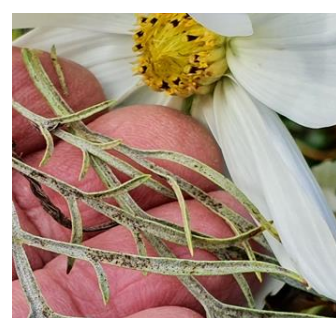
2022. évi 8. levél

► A fagyos éjszakák hatására megindult a lombhullás. Lassan el lehet kezdeni a fák őszi lemosó permetezését. Szerencsére az őszi és a tavaszi lemosásnál bevethető olaj, kén és réz hatóanyagú növényvédő szerek közül közterületi engedélye is van néhánynak. Az adott növényfajtól és károsítóitól függően választhatnak. **Indokolt lehet a platánok, a szivarfák, a juharok, a hársak, a tölgyek, de egyéb fásszárúak őszi lemosása is.** Az ágvillaiban, kéregpedésekben megbújó rovarok (csipkésposolókák, levéltetvek, lepkekabócák, atkák) ellen az olajos rovarölőkkel, a felszínen elérhető gombák, baktériumok ellen a réztartalmú gombaölőkkel.

A készítmény kiválasztását bizzák a növényorvosra. A növényvédős szakember válasza mellett a vállalkozói szerződés előírásai (korlátai) és az anyagi lehetőségek is beleszólnak a döntésbe. Máshogyan dönt az a kolléga, aki biztos abban, hogy tavasszal is meg tudja rendelni a rügpattanáskori lemosást. Ekkor válthat pl. olajos rovarölőre, de akár ismételhet is az őszi készítménnyel pl. rézzel, annál a platánsornál, ahol a tavaly nagy levélhullással járó apignomónia fertőzés volt. Itt tehát biztonságból kétszer is permetezhet rézzel.

► **A fent felsorolt fafajok mindegyikén megjelent a lisztharmat 2023-ban is.** Az előző levelemben írtam a „mindent kibíró” lisztharmatokról és arról, hogy a fajok hasonló biológiája miatt, nyáron a védekezés technológiájában sincs különbség. Az áttelelésük és az erre adott növényvédelmi válaszunk viszont eltérő lehet. A természetbe vont növényeinknél **kétféle áttelelési módot** írtak le és ez alapvetően meghatározza az őszi és a tavaszi lemosás technológiáját. Az almánál elősorban a rügpikkelyek alá húzódó megvastagodott hifával, míg a szőlő esetében főleg az ivaros spórákat tartalmazó apró göbökkel (tudományos nevük a kazmotécium) telel át gomba. Az alma esetében tehát a rügpattanáskor, a kinyíló rügpikkelyek alatt érhetjük el a gombát, a szőlőnél viszont az őszi és tavaszi lemosással gyéríthetjük a tőkék és kordonkarok felületén megbújó gombaképleteket.

A dísznövényeknél nem fogalmaz ilyen egyértelműen a szakirodalom. A fotón a rügpikkelyek alól fertőzött kibújó virágcsokrot láthatják, a piros virágú Malus 'Hopa' fajtán. Az orgonalevélen viszont – a szőlőnél bemutatott – fekete kazmotéciumokat fotóztam néhány éve. A juharnál is a lehullott leveleken kialakuló kazmotéciumokról indítja az évet a gomba. A vadgesztenyénél a beteg lombot és a rügyeket, a platánnál a lehullott lombot és a fán maradó termést is megnevezik az egyes szócikkek az áttelelés szempontjából. **Az őszi munkák szempontjából tehát egy a lényeg: a lisztharmatra fogékony fásszárú növények alól gyűjtsék össze és távolítsák el a fertőzött leveleket.** Tavasszal majd permetezéssel is folytathatják a védekezést. Kénes, kénes-olajos lemosással majd kontakt és felszívódó gombaölőkkel. A fogékony díszalmánál pl. már rügpattanáskor indítani lehet a lemosást. A jobb oldali fénykép pillangóvirágról (Cosmos) készült 2022.09.02-án. A keskeny leveleken már ekkor kialakultak a fekete kazmotéciumok. A védekezés lényege itt is ugyanaz, össze kell szedni és el kell távolítani a fertőzött leveleket.

► A gereblyézéssel és az őszi lemosással véget ér a növényvédelmi szezon. A [diplokarponos levelű rózsza](#) fényképével búcsúzom Önöktől! Szép a virág és érdekes rajzolatú a tünet is. A lehullott levelekről támad ez a gomba is, esős tavasszon teljes lombhullást is okozhat. Remélem találkozunk jövőre is, a weben és a **Kertészet és Szőlészet** hetilap hasábjain is. Kifejezetten sok „díszfás és parkos” írást, aktuális hírt közölnek kiváló szakemberek tollából. Sokat tanulok belőlük. Az évek óta futó, a *Növényorvos a közterületen* cikksorozat keretein belül az idén pl. az injektálás és a permetezés kérdéskörét is körbe jártuk. Érdemes elolvasni, mert dr. Gutermuth Ádám mérései választ adhatnak arra a kérdésre, hogy egyáltalán milyen fafajt lehet injektálni? Mellékelem.

Budapest, 2022. október 21.

Jó pihenést, jó egészséget:

Zsigó György, NMNK

Székhely: 1112 Budapest, Budaörsi út 141-145.

www.magyarovenyorvos.hu és novkamara@t-online.hu

telefon: (06 1) 246-2946